

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

TÁJÉKOZTATÓ

a postai szolgáltatásokról szóló törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslathoz
az Állami Számvevőszék tapasztalatai alapján

Magyarországon az egyetemes postai szolgáltatások biztosítása állami feladat, amelynek ellátására 2020. december 31-ig a Magyar Posta Zrt. van kijelölve. Az egyetemes körbe tartozó szolgáltatásokat a Posta nem kizárólag saját belátása és üzleti érdekei alapján nyújtja, ezért a postai piacról még gazdaságtalan működés esetén sem vonulhat ki. Erre is tekintettel a Posta nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősül, szolgáltatási ellátásának színvonala a lakosság széles körének komfortérzetét, valamint versenyképességét jelentősen befolyásolja.

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) 2011. december 2-án hozta nyilvánosságra „a Magyar Posta gazdálkodásáról” szóló jelentést. A 2008-2010. évekre kiterjedt ellenőrzés keretében az ÁSZ a postapiac liberalizációjának és szabályozási környezetének előkészítettségét, a postai szolgáltatások EU konform korszerűsítését, a tulajdonosi joggyakorló és a menedzsment tevékenységét és a Posta vagyongazdálkodását értékelte.

Az ellenőrzés egyik legfontosabb megállapítása az volt, hogy a Magyar Posta késésben volt a 2013. január elsejei piacnyitásra való felkészülésben. Ebben szerepet játszott, hogy a postapiac működéséért felcölös szervezetek nem alkották meg időben azokat a koncepciókat, amelyekhez a társaság igazodhatott volna, és megalapozottan építhette volna ki üzleti célkitűzéseit. A nemzeti postapolitikai és az ágazati fejlesztési koncepció kidolgozása 2007. óta nem valósult meg. További problémát jelentett, hogy nem volt tisztázott a Posta állami vagyonban betöltött szerepe és a jövőben piaci körülmények között működő társaságra vonatkozó tulajdonosi szándék sem.

A Posta közszolgáltatási feladatait – az egyetemes szolgáltatási körbe tartozó levelek és csomagok előírt idejű és díjazású kézbesítését – jó minőségben, az EU követelményszintek felett, folyamatos minőségbiztosítás működtetésével teljesítette. Alaptevékenységében a levélvolumen, a készpénz átutalási megbízások tranzakciószáma folyamatosan csökkent, a levél és csomagpiacon piacvesztést szenvedett el.

Az elmaradt vagy késedelemmel megvalósított beruházások, fejlesztések és eszközpótlások az eszközpark állományára is negatív hatást gyakoroltak. Az ellenőrzés megállapította, hogy a Posta üzletmenete folytonosságának, piaci helytállásának, hosszú távú eredményességének egyik fontos feltétele, hogy a működés során a felhasznált készleteit visszapótolja, eszközei értékcsökkenését az amortizációs cikluson belül helyreállítsa.

Az ÁSZ a hiányosságok megszüntetése és a jogszabályoknak megfelelő gyakorlat megvalósítása érdekében javaslatot fogalmazott meg a nemzeti fejlesztési miniszternek, valamint az MNV Zrt. és a Magyar Posta Zrt. vezérigazgatóinak. Az Országgyűlés 2012. októberi döntésével, azaz a postai szolgáltatásokról szóló törvény elfogadásával hasznosult a postapiac szabályozásával kapcsolatban tett javaslat. Az ÁSZ utóellenőrzés keretében – 2015-ben – a Magyar Posta Zrt. gazdálkodásának ellenőrzéséről szóló jelentés javaslatainak hasznosítására elfogadott intézkedési tervek végrehajtását értékelte. Az utóellenőrzés alapján az ÁSZ 2011-ben lefolytatott ellenőrzése hasznosult, az intézkedési tervekben előírt 11 feladatból az ellenőrzött szervezetek tízet végrehajtottak, egy feladat pedig okafogyottá vált.

Az Állami Számvevőszék mint az Országgyűlés legfőbb pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, a demokratikus intézményrendszer független alapintézménye. Küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, és hozzájáruljon a „jó kormányzáshoz”. Az ÁSZ javaslataival a közpénzek szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását, használatát segíti elő.